

15. Цели на одржливиот развој

15. Sustainable development goals

15. Цели на одржливиот развој

Методолошки објаснувања	629
15.01. Свет без сиромаштија	
T-15.01.1: Стапка на сиромашни или социјално исклучени лица	635
T-15.01.2: Стапка на сиромаштија по социјални трансфери, 60 % од медијален еквивалентен приход	635
T-15.01.3: Сериозно материјално обесправени лица.....	635
15.02. Свет без глад	
T-15.02.1: Стапка на дебелина според индекс на телесна маса	636
T-15.02.2: Површини под органско производство	636
T-15.02.3: Емисија на амонијак од земјоделството	636
15.03. Здравје и благосостојба	
T-15.03.1: Очекувана должина на животот при раѓање, години	637
T-15.03.2: Лица со добро или многу добро здравје, според лично согледување	637
T-15.03.3: Стапка на смртност од хронични болести	637
15.04. Квалитетно образование	
T-15.04.1: Лица што рано го напуштаат образованието.....	638
T-15.04.2: Лица со завршено високо образование.....	638
T-15.04.3: Ученици со слаби познавања, во јазична писменост, математика и природни науки , 2015.....	638
15.05. Родова рамноправност	
T-15.05.1: Родов јаз во вработувањето	639
T-15.05.2: Неактивно население поради извршување обврски, по пол	639
T-15.05.3: Учество на жени на високи раководни позиции	639
15.06. Чиста вода и санитација	
T-15.06.1: Население со пристап барем до секундарен третман на отпадните води	640
T-15.06.2: Население што немаат санитарен јазол (када или туш, внатрешен тоалет)	640
T-15.06.3: Биохемиска потрошувачка на кислород во реките	640
15.07. Достапна и чиста енергија	
T-15.07.1: Примарна потрошувачка на енергија.....	641
T-15.07.2: Енергетска продуктивност	641
T-15.07.3: Учество на обновливата енергија во бруто-финалната енергетска потрошувачка.....	641
15.08. Достоинствена работа и економски раст	
T-15.08.1: Реален БДП, по жител.....	642
T-15.08.2: Инвестиции во основни средства	642
T-15.08.3: Млади лица што не се вработени и кои не се вклучени во процесот на образование или обука.....	642
15.09. Индустрија, иновации, инфраструктура	
T-15.09.1: Трошоци за истражување и развој	643
T-15.09.2: Стапка на вработеност во секторот на висока и средновисока преработувачка индустрија и во секторите на „knowledge-intensive“ услуги	643
T-15.09.3: Учество на патничкиот и железничкиот сообраќај.....	643
15.10. Намалена нееднаквост	
T-15.10.1: БДП, според паритет на куповната моќ, по жител	644
T-15.10.2: Релативна медијална длабочина на сиромаштијата	644
T-15.10.3: Дистрибуција на приходи.....	644
15.11. Одржливи градови и заедници	
T-15.11.1: Стапка на пренаселеност во домаќинствата.....	645
T-15.11.2: Концентрација на пм-честички во воздухот	645
T-15.11.3: Население што известило за појава на криминал, насилство или вандализам во своето опкружување	645
15.12. Одговорна потрошувачка и производство	
T-15.12.1: Продуктивност на ресурсите и домашна материјална потрошувачка	646
T-15.12.2: Генериран отпад со исклучок на минералниот отпад.....	646
T-15.12.3: Финална енергетска потрошувачка	646

15.13. Справување со климатски промени	
T-15.13.1: Емисија на стакленички гасови	647
T-15.13.2: Интензитет на емисијата на стакленички гасови предизвикани од енергетската потрошувачка	647
15.14. Подводен свет	
T-15.14.1: Квалитет на езерската вода за капење.....	648
15.15. Живот на копно	
T-15.15.1: Површина покриена со шуми	649
T-15.15.2: Биохемиска потрошувачка на кислород во реките	649
T-15.15.3: Концентрација на фосфати во реките	649
15.16. Мир и правда силни институции	
T-15.16.1: Стапка на насилна смрт	650
T-15.16.2: Индекс на перцепција на корупцијата	650
T-15.16.3: Перцепција на независност на правниот систем	650
15.17. Партнерство за остварување на целите	
T-15.17.1: Државен долг	651
T-15.17.2: Учество на даноците за животната средина во вкупните даноци	651

15. Sustainable development goals

Notes on methodology	632
-----------------------------------	------------

15.01. No poverty

T-15.01.1: People at risk of poverty or social exclusion.....	635
T-15.01.2: People, at risk of poverty rate after social transfers, 60% of median equivalent income.....	635
T-15.01.3: Severely materially deprived persons	635

15.02. Zero hunger

T-15.02.1: Obesity rate by body mass index	636
T-15.02.2: Area under organic farming	636
T-15.02.3: Ammonia emissions from agriculture.....	636

15.03. Health and well-being

T-15.03.1: Life expectancy at birth, years	637
T-15.03.2: Share of people with good or very good perceived health	637
T-15.03.3: Death rate due to chronic diseases	637

15.04. Quality education

T-15.04.1: Early leavers from education and training	638
T-15.04.2: Tertiary educational attainment	638
T-15.04.3: Underachievement in reading, maths or science, 2015	638

15.05. Gender equality

T-15.05.1: Gender employment gap	639
T-15.05.2: Inactive population due to caring responsibilities by sex	639
T-15.05.3: Positions held by women in senior management positions	639

15.06. Clean water and sanitation

T-15.06.1: Population connected to at least secondary wastewater treatment.....	640
T-15.06.2: Population having neither a bath, nor a shower, nor indoor flushing toilet in their household	640
T-15.06.3: Biochemical oxygen demand in rivers	640

15.07. Affordable and clean energy	
T-15.07.1: Primary energy consumption	641
T-15.07.2: Energy productivity.....	641
T-15.07.3:Share of renewable energy in gross final energy consumption	641
15.08. Decent work and economic growth	
T-15.08.1: Real GDP, per capita.....	642
T-15.08.2: Gross fixed capital formation in GDP	642
T-15.08.3: Young people neither in employment nor in education and training	642
15.09. Industry, innovation and infrastructure¹	
T-15.09.1: Research and development expenditure	643
T-15.09.2:Employment in high- and medium-high technology manufacturing sectors and knowledge-intensive service sectors	643
T-15.09.3: Share of busses and trains in total passenger transport.....	643
15.10.Reduced inequalities	
T-15.10.1: Purchasing power adjusted GDP, per capita	644
T-15.10.2: Relative median at-risk-of-poverty gap	644
T-15.10.3: Income distribution	644
15.11. Sustainable cities and communities	
T-15.11.1: Overcrowding rate	645
T-15.11.2: Exposure to air pollution by particulate matter.....	645
T-15.11.3: Population reporting occurrence of crime, violence or vandalism in their area	645
15.12. Responsible consumption and production	
T-15.12.1: Resource productivity and domestic material consumption	646
T-15.12.2: Generation of waste excluding major mineral wastes	646
T-15.12.3: Final energy consumption	646
15.13. Climate action	
T-15.13.1: Greenhouse gas emissions	647
T-15.13.2: Greenhouse gas emissions intensity of energy consumption.....	647
15.14. Life below water	
T-15.14.1: Bathing water quality - lakes.....	648
15.15. Life on land	
T-15.15.1: Forest area.....	649
T-15.15.2: Biochemical oxygen demand in rivers	649
T-15.15.3: Phosphate in rivers	649
15.16: Peace, justice and strong institutions	
T-15.16.1: Death rate due to homicide	650
T-15.16.2: Corruption Perceptions Index	650
T-15.16.3: Perceived independence of the justice system	650
15.17. Partnership for the goals	
T-15.17.1: General government debt	651
T-15.17.2: Shares of environmental taxes in total tax revenues	651

Методолошки објаснувања

На 1 јануари 2016 година, 17-те цели за одржлив развој (SDG) на Агендата за одржлив развој од 2030 година, усвоени од светските лидери во септември 2015 година на историскиот самит на ООН, официјално стапија во сила. Во текот на следните петнаесет години, со овие нови цели што се универзално применливи за сите, државите ќе ги мобилизираат сопствените напори да се стави крај на сите форми на сиромаштија, да се намалат нееднаквостите и да се справат со климатските промени, истовремено обезбедувајќи никој да не биде запоставен.

Новите цели се единствени по тоа што ги повикуваат на акција сите земји, сиромашни, богати и со средни приходи за да промовираат просперитет при заштитата на планетата. Тие препознаваат дека искоренувањето на сиромаштијата мора да оди рака под рака со стратегиите кои градат економски раст и опфаќаат низа социјални потреби, вклучително и образование, здравство, социјална заштита и можности за работа, истовремено решавајќи ги климатските промени и заштитата на животната средина.

Република Северна Македонија е посветена на овој историски глобален рамковен договор и игра активна улога во реализацијата на ЦОР. Државниот завод за статистика го поддржува овој процес со редовно набљудување и известување за напредокот во ЦОР, и тоа во контекст на ЕУ. Оваа публикација се заснова на пакетот индикатори за ЦОР на ЕУ, кој вклучува индикатори релевантни за ЕУ, следствено на регионално и национално ниво и овозможува следење на напредокот во целите, во контекст на долгорочните политики. Тој е усогласен колку што е можно со листата на глобалните индикатори на ООН, но не е целосно идентичен. Ова овозможува индикаторите на одржлив развој дефинирани од ЕУ да се фокусираат на следење на политиките и на феномените особено важни во европски, како и во национален контекст.

Во оваа публикација е направен избор од расположливиот сет индикатори. Индикаторите се пресметани врз основа на информациите со кои располага статистичкиот систем и методологијата усогласена со онаа на Европската Унија. Индикаторите само го прикажуваат трендот на одредена појава, без да прејудираат одржливост или не.

Дефиниции

Стапка на сиромашни или социјално исклучени лица – го покажува процентот на лицата што припаѓаат на една од следните категории: сиромашни, сериозно материјално обесправени или живеат во домаќинства со низок интензитет на економска активност.

Стапка на сиромаштија по социјалните трансфери – го покажува процентот на лицата со еквивалентен расположлив приход под прагот на ризикот од сиромаштија, кој е поставен на 60 % од националниот просечен изедначен расположлив приход (по социјалните трансфери).

Сериозно материјално обесправени лица се лицата што поради недостиг на средства немаат пристап барем до четири од девет потреби, односно не можат да си дозволат: 1) да платат закупнина или комунални сметки, 2) соодветно да го затоплат домот, 3) да се справат со неочекуван трошок, 4) да си дозволат месо или риба секој втор ден, 5) една недела годишен одмор, 6) автомобил, 7) машина за перење облека, 8) телевизор во боја или 9) телефон.

Стапка на дебели лица – го мери учеството на дебелиите лица според индексот на нивната телесна маса (BMI).

Површина под органско земјоделство – се дефинира како дел од вкупната користена земјоделска површина (КЗП) под органско земјоделство (постојните области со органски фарми и областите во процес на конверзија). Органското земјоделство е метод на производство што става најголем акцент на заштитата на животната средина, како и на состојбата на животните при одгледувањето на добитокот. Органскиот метод избегнува или во голема мера ја намалува употребата на синтетички хемиски производи како што се ѓубривата, пестицидите, адитивите и медицинските производи.

Емисиите на амонијак од земјоделството го мерат количеството емисии на амонијак (NH₃) како резултат на земјоделското производство.

Очекуваниот век на живот е дефиниран како просечен број години што им остануваат да ги одживеат лицата на одредена возраст, врз основа на влијанието што ќе го има моменталната стапка на морталитет врз нивниот живот (веројатност за смрт на одредена возраст). Податоците се пресметуваат како просек од три години и се однесуваат на средната година во референтниот период.

Лица со добро или многу добро здравје, според лично согледување – индикаторот е субјективна мерка за тоа како луѓето го оценуваат своето здравје воопшто на скала од „многу добро“ до „многу лошо“.

Стапка на смртност од хронични болести – се дефинира како стапка на смртност од одредени хронични болести за лица под 65-годишна возраст, по пол. При категоризацијата на хроничните болести е користена Меѓународната класификација на болести „ICD 10“ и земени се предвид: малигните неоплазми, дијабетес мелитус, исхемичните болести на срцето, цереброваскуларните болести и хроничните болести на црниот дроб.

Лица кои рано го напуштаат училиштето – учество на лицата на возраст од 18 до 24 години кои немаат никакво или имаат најмногу основно образование, во однос на вкупната популација од истата возрастна група.

Лица со завршено високо образование – го мери учеството на населението на возраст од 30 до 34 години кои успешно завршиле терцијарни студии (на пр. универзитет, висока техничка школа итн.).

Ученици со слаби познавања од јазична писменост, математика и природни науки – го мери учеството на 15-годишните ученици кои не успеале да го достигнат нивото 2 („основно ниво на вештини“) на скалата ПИСА за трите основни училишни предмети од читање, математика и наука.

Родов јаз во вработувањето – индикаторот ја мери разликата помеѓу стапката на вработеност на мажите и на жените на возраст од 20 – 64 години.

Неактивно население поради извршување обврски – индикаторот ги мери причините поради кои лицата не бараат активно работа, односно ниту се вработени, ниту невработени и се сметаат дека се надвор од работната сила.

Учество на жените на високи раководни позиции – го мери учеството на жените членки на одбори на директори во поголемите компании што котираат на берзата.

Население со пристап барем до секундарен третман на отпадните води – индикаторот го мери учеството на населението поврзано на системи за третман на отпадните води.

Население што живее во домаќинства без санитарен јазол (када или туш, внатрешен тоалет) – го мери учеството на население што нема када, туш, ниту внатрешен тоалет во домаќинството.

Биохемиска потрошувачка на кислород во реките – се дефинира како просечно годишно количество биохемиска потрошувачка на кислород во реките (БПК5) и претставува количество кислород што е неопходно за аеробните микроорганизми да ги разложат органските материји во единица примерок на вода во текот на пет дена. Индикаторот е мерка за квалитетот на водата: колку е пониска вредноста на БПК5, толку е водата поквалитетна.

Примарна енергетска потрошувачка – ја претставува вкупната енергетска потреба на земјата со исклучок на неенергетската употреба на корисниците на енергија (на пр: природниот гас што не е употребен за потрошувачка, туку за производство на хемиски производи).

Енергетска продуктивност – го мери количеството економски аутпут што се произведува со единица мерка на бруто-расположлива енергија.

Учество на обновливата енергија во бруто-финалната енергетска потрошувачка – процентуално учество на обновливата енергија во вкупната потребна енергија.

Реален БДП по жител – БДП како мерка за економската активност е дефиниран како разлика меѓу вредноста на произведените стоки и услуги и употребените производи и услуги за нивно создавање.

Учество на инвестициите во основни средства во БДП – индикаторот го покажува процентуалното учество на инвестициите во основни средства во вкупниот БДП.

Млади лица што не се вработени и кои не се вклучени во процесот на образование или обука – го мери учеството на лицата на возраст од 15 до 29 години кои ниту се вработени, ниту се вклучени во процесот на образование или обука.

Учество на трошоците за истражување и развој во БДП – Индикаторот го покажува учеството на трошоците за истражување и развој во вкупниот бруто-домашен производ.

Стапката на вработеност во секторот на високата и средновисоката преработувачка индустрија и во секторите на високотехнолошките (knowledge-intensive) услуги го мери учеството на вработеноста во наведените сектори во вкупната вработеност.

Учество на патничкиот и железничкиот сообраќај – го мери учеството на видовите колективен сообраќај во вкупниот копнен патнички сообраќај, изразен во патнички километри (пкм). Видовите колективен транспорт се однесуваат на автобусите и на возовите.

БДП по жител според ПКМ претставува БДП изразен со заедничка валута што ги елиминира разликите во ценовните нивоа помеѓу земјите овозможувајќи споредби на БДП.

Релативна медијална длабочина на сиромаштијата – се пресметува како растојание помеѓу медијалниот еквивалентен вкупен приход на лицата кои се наоѓаат под прагот на сиромаштијата и на самиот праг на сиромаштија, изразено како процент од прагот на сиромаштијата.

Дистрибуција на приходите претставува мерка на нееднаквоста. Се пресметува како сооднос помеѓу приходите што ги имаат 20 % од населението со највисоки приходи (највисокиот квантил) со оној што го имаат 20 % од населението со најнизок приход (најнискиот квантил).

Стапка на пренаселеност во домаќинствата – го мери учеството на населението што живее во услови на пренаселеност. Се смета дека некое лице живее во пренаселено домаќинство ако куќата нема барем една просторија за целото домаќинство, како и просторија за двојка, за секое лице над 18 години, за двајца тинејџери (12 до 17 години на возраст) од ист пол, за секој тинејџер од различен пол и за две деца (под 12-годишна возраст).

Концентрација на пм-честички во воздухот – ја мери просечната концентрација на пм-честички пресметана врз основа на популацијата што е засегната со неа.

Население што извело за појава на криминал, насилство или вандализам во своето опкружување - го прикажува учеството на населението што изјавило дека се соочило со појава на криминал, насилство или вандализам во нивното непосредно опкружување, Притоа, ваквата перцепција не секогаш е заснована на лично искуство.

Продуктивност на ресурсите и домашна материјална потрошувачка – се пресметува како сооднос помеѓу БДП и домашната материјална потрошувачка (ДМП). ДМП претставува вкупна вредност на сировините директно употребени во економијата и се дефинира како годишно количество сировини што се екстрахираат од домашната територија, зголемено за физичкиот увоз, намалено за физичкиот обем на извоз.

Генериран отпад, со исклучок на минералниот отпад – го мери вкупното количество создаден отпад во земјата. Поради големите флукутации во производството на отпад во сектор на рударство и градежништво, но и ограничениот квалитет на достапни и споредливи податоци, поголемиот дел од минералниот отпад што ја деградира почвата е исклучен.

Финалната енергетска потрошувачка ја претставува енергетската крајна употреба на корисниците на енергија во земјата, со исклучок на неенергетската употреба.

Емисија на стакленички гасови – индикаторот го покажува трендот во антропогените емисии на стакленички гасови, регулирани според Протоколот од Кјото. Емисијата на стакленички гасови е искажана како агрегат на вкупната емисија на гасови изразена во CO₂- еквиваленти, во согласност со одделниот потенцијал за глобално затоплување. Влијанието на употребата и промената на земјиштето и шумите не е вклучено во вкупната емисија (LUCF).

Интензитет на емисијата на стакленички гасови предизвикани од енергетската потрошувачка – покажува колку тони CO₂- еквиваленти на стакленички гасови предизвикани од потрошувачката на енергија се емитуваат во една економија на единица потрошена енергија.

Површина покриена со шуми – дефинирана е како учество на шумската во вкупната површина.

Биохемиска потрошувачка на кислород во реките – се дефинира како просечна годишна количина на биохемиска потрошувачка на кислород во реките (БПК₅) и претставува количина на кислород која е неопходна за аеробните микроорганизми да ги разложат органските материји во единица примерок на вода во текот на пет дена. Индикаторот е мерка за квалитетот на водата: колку е пониска вредноста на БПК₅, толку водата е поквалитетна.

Концентрацијата на фосфати во реките – ја мери концентрацијата на фосфати (PO₄) во примероците на вода земени од речните станици мерена како милиграми на литар – mg PO₄/l.

Стапката на насилна смрт ја претставува нестандаризираната стапка на смртност настаната насилно од друго лице со намера да повреди или да убие со какви било средства.

Индекс на перцепција на корупцијата е композитен индекс базиран на комбинација на истражувања и проценки на корупција од 13 различни извори и оценки и ги рангира земјите врз основа на тоа колку се смета за корумпиран јавниот сектор на една земја, оценувајќи со 0 многу високо ниво на корупција и со 100 земја без корупција.

Перцепција на независноста на правниот систем – ја изразува субјективната перцепција на независноста на правниот систем, особено на судовите и судиите во земјата.

Државен долг како процент од бруто-домашниот производ – индикаторот го претставува долгот на општата влада (централната, локалната власт, како и јавните фондови), како процент од БДП.

Учество на даноците за животна средина во вкупните даноци – даноците за животната средина се дефинираат како даноци чија даночна основа е физичка единица или појава која има докажано специфично негативно влијание врз животната средина.

Notes on methodology

On 1 January 2016, the 17 Sustainable Development Goals (SDGs) of the 2030 Agenda for Sustainable Development — adopted by world leaders in September 2015 at an historic UN Summit — officially came into force. Over the next fifteen years, with these new Goals that universally apply to all, countries will mobilize efforts to end all forms of poverty, fight inequalities and tackle climate change, while ensuring that no one is left behind.

The new Goals are unique in that they call for action by all countries, poor, rich and middle-income to promote prosperity while protecting the planet. They recognize that ending poverty must go hand-in-hand with strategies that build economic growth and addresses a range of social needs including education, health, social protection, and job opportunities, while tackling climate change and environmental protection.

The Republic of North Macedonia is committed to this historic global framework agreement and to playing an active role to maximize progress towards the SDGs. The SSO support this process through regular monitoring and reporting on progress towards the SDGs, in an EU context. This publication is based on the EU SDG indicator set which includes indicators relevant to the EU, respectively to regional and national level and enables the monitoring of progress towards the goals in the context of long-term policies. It is aligned as far as appropriate with the UN list of global indicators, but it is not completely identical. This allows the SDG indicators to focus on monitoring EU policies and on phenomena particularly relevant in a European as well as national context.

In this publication a selection has been made from the available set of indicators. The indicators are compiled on the basis of information that the State Statistical Office has at its disposal, and the methodology, which is harmonized with that of the European Union. At the same time, the indicators simply show the trend of a certain phenomenon, without prejudicing sustainability or non-sustainability.

Definitions

People at risk of poverty or social exclusion indicator corresponds to the sum of persons who are: at risk of poverty after social transfers, severely materially deprived or living in households with very low work intensity.

People, at risk of poverty rate after social transfers are persons with an equalised disposable income below the risk-of-poverty threshold, which is set at 60 % of the national median equalised disposable income (after social transfers).

Severely materially deprived persons measure the share of severely materially deprived persons who have living conditions severely constrained by a lack of resources. They experience at least 4 out of 9 following deprivations items: cannot afford i) to pay rent or utility bills, ii) keep home adequately warm, iii) face unexpected expenses, iv) eat meat, fish or a protein equivalent every second day, v) a week holiday away from home, vi) a car, vii) a washing machine, viii) a colour TV, or ix) a telephone

Obesity rate by body mass index (BMI) measures the share of obese people based on their body mass index (BMI).

Area under organic farming - this indicator is defined as the share of total utilised agricultural area (UAA) occupied by organic farming (existing organically-farmed areas and areas in process of conversion). Organic farming is a method of production, which puts the highest emphasis on environmental protection and, with regard to livestock production, animal welfare considerations. It avoids or largely reduces the use of synthetic chemical inputs such as fertilisers, pesticides, additives and medical products

Ammonia emissions from agriculture measures the amount of ammonia (NH₃) emissions as a result of the agricultural production.

Life expectancy at birth is defined as the mean number of years still to be lived by a person at birth, if subjected throughout the rest of his or her life to the current mortality conditions. Data are compiled as a three-year average and refer to the middle year of the reference period.

Share of people with good or very good perceived health, the indicator is a subjective measure on how people judge their health in general on a scale from "very good" to "very bad".

Death rate due to chronic diseases is defined as the standardised death rate of certain chronic diseases for persons aged less than 65 years, by gender. The International Classification of Diseases ICD 10 is used in defining chronic diseases, covering the following diseases: malignant neoplasms, diabetes mellitus, ischaemic heart diseases, cerebrovascular diseases, chronic lower respiratory diseases, and chronic liver diseases.

Early school-leavers - this indicator is defined as the percentage of the population aged 18-24 with no or with at most lower secondary education and not in further education or training.

Tertiary educational attainment measure the share of the population aged 30-34 who have successfully completed tertiary studies (e.g. university, higher technical institution, etc.).

Underachievement in reading, maths or science indicator measures the share of 15-year-old students failing to reach level 2 ('basic skills level') on the PISA scale for the three core school subjects of reading, mathematics and science.

Gender employment gap indicator measures the difference between the employment rates of men and women aged 20 to 64.

Inactive population due to caring responsibilities measures the reasons why individuals are not actively seeking work, so they are neither employed nor unemployed and considered to be outside the labour force.

Positions held by women in senior management positions measures the share of female board members in the largest publicly listed companies.

Population connected to at least secondary wastewater treatment measures the percentage of population connected to wastewater treatment systems with at least secondary treatment.

Population having neither a bath, nor a shower, nor indoor flushing toilet in their household measures the share of total population having neither a bath, nor a shower, nor an indoor flushing toilet in their household.

Biochemical oxygen demand in rivers is defined as the mean annual BOD5 in rivers. BOD5 is a measure of the amount of oxygen required by aerobic microorganisms to decompose organic substances in a water sample over a period of five days. It is a measure of the quality of water: the lower the value of BOD5, the higher the water quality.

Primary energy consumption measures the total energy needs of a country excluding all non-energy use of energy carriers (e.g. natural gas used not for combustion but for producing chemicals).

Energy productivity measures the amount of economic output that is produced per unit of gross available energy

Share of renewable energy in gross final energy consumption measures the share of renewable energy consumption in gross final energy consumption according to the Renewable Energy Directive. The gross final energy consumption is the energy used by end-consumers (final energy consumption) plus grid losses and self-consumption of power plants.

Real GDP, per capita is calculated as the ratio of real GDP to the average population. GDP, as a measure of economic activity is defined as the value of all goods and services produced less the value of any goods or services used in their creation.

Share of gross fixed capital formation in GDP. This indicator is defined as total gross fixed capital formation (GFCF) expressed as a percentage of GDP,

Young people neither in employment nor in education and training measures the share of the population aged 15 to 29 who is not employed and not involved in education or training.

Share of research and development expenditure in GDP. The indicator is defined as the percentage share of gross domestic expenditure on Research and Development (R&D) in gross domestic product.

Employment in high- and medium-high technology manufacturing sectors and knowledge-intensive service sectors, measures the employment in high- and medium-high technology manufacturing sectors and in knowledge-intensive service sectors as a share of total employment

Share of busses and trains in total passenger transport measures the share of collective transport modes in total inland passenger transport performance, expressed in passenger-kilometres (pkm). Collective transport modes refer to buses and trains.

GDP per capita, expressed in PPS represents a common currency that eliminates the differences in price levels between countries to allow meaningful volume comparisons of GDP.

Relative median at-risk-of-poverty gap is calculated as the distance between the median equalised total net income of persons below the at-risk-of-poverty threshold and the at-risk-of-poverty threshold itself, expressed as a percentage of the at-risk-of-poverty threshold.

Income distribution is a measure of the inequality of income distribution. It is calculated as the ratio of total income received by the 20 % of the population with the highest income (the top quintile) to that received by the 20 % of the population with the lowest income (the bottom quintile).

Overcrowding rate measures the share of people living in overcrowded conditions. A person is considered to be living in an overcrowded household if the house does not have at least one room for the entire household as well as a room for a couple, for each single person above 18, for a pair of teenagers (12 to 17 years of age) of the same sex, for each teenager of different sex and for a pair of children (under 12 years of age).

Exposure to air pollution by particulate matter measures the population weighted annual mean concentration of particulate matter at urban background stations in agglomerations.

Population reporting occurrence of crime, violence or vandalism in their area show the share of the population who reported that they face the problem of crime, violence or vandalism in their local area. This describes the situation where the respondent feels crime, violence or vandalism in the area to be a problem for the household, although this perception is not necessarily based on personal experience.

Resource productivity and domestic material consumption is gross domestic product (GDP) divided by domestic material consumption (DMC). DMC measures the total amount of materials directly used by an economy. It is defined as the annual quantity of raw materials extracted from the domestic territory of the focal economy, plus all physical imports minus all physical exports.

Generation of waste excluding major mineral wastes measures all waste generated in a country. Due to the strong fluctuations in waste generation in the mining and construction sectors and their limited data quality and comparability, major mineral wastes, dredging spoils and soils are excluded.

Final energy consumption measures the energy end-use in a country excluding all non-energy use of energy carriers.

Greenhouse gas emissions shows trends in anthropogenic emissions of greenhouse gases regulated by the Kyoto Protocol. The emission of greenhouse gases is calculated as the aggregate of the total emission of individual gases and expressed in CO₂ equivalents, according to their global warming potential. Data exclude emissions and removals due to land use change and forestry (LUCF).

Greenhouse gas emissions intensity of energy consumption expresses how many tones CO₂ equivalents of energy-related GHGs are being emitted in a certain economy per unit of energy that is being consumed.

Forest area is defined as a proportion of land area covered by forest.

Biochemical oxygen demand in rivers is defined as the mean annual BOD5 in rivers. BOD5 is a measure of the amount of oxygen required by aerobic microorganisms to decompose organic substances in a water sample over a period of five days. It is a measure of the quality of water: the lower the value of BOD5, the higher the water quality.

Phosphate in rivers refers to concentration of phosphate (PO₄) in water samples, taken from river stations measured as milligrams per litre (mg PO₄/L).

Death rate due to homicide measures the non-standardised death rate of homicide and injuries inflicted by another person with the intent to injure or kill by any means, including 'late effects' from assault.

Corruption Perceptions Index¹⁾ is a composite index based on a combination of surveys and assessments of corruption from 13 different sources and scores and ranks countries based on how corrupt a country's public sector is perceived to be, with a score of 0 representing a very high level of corruption and a score of 100 representing a very clean country.

Perceived independence of the justice system²⁾ express respondents' perceptions about the independence of the judiciary, looking specifically at the perceived independence of the courts and judges in a country.

General government debt - this indicator represents the general government debt as a percentage of GDP. The general government sector comprises the subsectors of central government, state government, local government and social security funds.

Share of environmental in total tax revenues - environmental taxes are defined as taxes whose tax base is a physical unit (or proxy of it) of something that has a proven, specific negative impact on the environment.

¹⁾ source Transparency International

²⁾ source: Balkan Barometer

T-15.01.1: Стапка на сиромашни или социјално исклучени лица

T-15.01.1: People at risk of poverty or social exclusion

%

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Вкупно	47.2	50.4	50.3	48.1	43.2	41.6	41.1	41.6	Total

T-15.01.2: Стапка на сиромаштија по социјални трансфери, 60 % од медијален еквивалентен приход

T-15.01.2: People, at risk of poverty rate after social transfers, 60% of median equivalent income

%

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016 ¹⁾	2017	
Стапка на сиромаштија по социјални трансфери	27.3	26.8	26.2	24.2	22.1	21.5	21.9	22.2	People, at risk of poverty rate after social transfers

¹⁾Претходни податоци¹⁾Preliminary data

T-15.01.3: Сериозно материјално обесправени лица

T-15.01.3: Severely materially deprived persons

%

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Вкупно	34.7	40.3	40.9	37.7	35.7	30.4	30.0	31.1	Total

T-15.02.1: Стапка на дебелина според индекс на телесна маса

T-15.02.1: Obesity rate by body mass index

% на население над 18

% of population aged 18 or over

	2017	
Прекумерна тежина	9.1	Overweight
Пред здебелување	7.3	Pre-obese
Дебели	1.7	Obese

T-15.02.2: Површини под органско производство

T-15.02.2: Area under organic farming

%

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Од вкупната земјоделска површина	0.07	0.10	0.14	0.47	0.59	0.37	0.25	0.19	0.21	0.26	0.23	0.31	Of total utilised agricultural area

T-15.02.3: Емисија на амонијак од земјоделството

T-15.02.3: Ammonia emissions from agriculture

kt

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	10.3	10.3	9.4	9.6	10.0	9.2	9.3	9.3	9.3	9.4	9.4

T-15.03.1: Очекувана должина на животот при раѓање, години

T-15.03.1: Life expectancy at birth, years

%

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Вкупно	73.8	74.4	74.4	75.0	75.1	74.9	75.5	75.5	75.5	75.4	76.0	Total
Мажи	71.8	72.4	72.3	72.9	73.1	73.0	73.4	73.5	73.5	73.4	74.1	Male
Жени	75.9	76.5	76.7	77.2	77.2	76.9	77.5	77.5	77.4	77.5	77.9	Female

T-15.03.2: Лица со добро или многу добро здравје, според лично согледување

T-15.03.2: Share of people with good or very good perceived health

% од населението на возраст 16+

% of population aged 16 or over

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Вкупно	72.7	73.0	76.3	76.2	78.7	77.1	78.4	75.4	Total
Мажи	75.5	76.4	79.3	79.5	81.2	79.9	81.3	78.7	Male
Жени	69.8	69.6	73.3	72.9	76.3	74.4	75.6	72.3	Female

T-15.03.3: Стапка на смртност од хронични болести

T-15.03.3: Death rate due to chronic diseases

на 100 000 лица на возраст под 65 год.

per 100 000 persons aged less than 65

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Вкупно	159.9	160.4	163.7	163.6	159.0	162.9	156.5	154.1	151.7	152.3	144.2	132.8	Total

T-15.04.1: Лица што рано го напуштаат образованието

T-15.04.1: Early leavers from education and training

од население на возраст 18-24 год.

% of population aged 18 to 24

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Вкупно	19.9	19.6	16.2	15.5	13.5	11.7	11.4	12.5	11.4	9.9	8.5	7.1	Total
Мажи	17.9	17.6	14.1	13.7	11.9	11.1	9.1	11.0	10.0	8.9	8.3	5.6	Male
Жени	22.0	21.7	18.5	17.5	15.2	12.3	13.9	14.0	12.9	10.9	8.7	8.5	Female

T-15.04.2: Лица со завршено високо образование

T-15.04.2: Tertiary educational attainment

% на население на возраст 30-34 год.

% of population aged 30 to 34

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Вкупно	12.2	12.4	14.3	17.1	20.4	21.7	23.1	24.9	28.6	29.1	30.6	33.3	Total

T-15.04.3: Ученици со слаби познавања, во јазична писменост, математика и природни науки, 2015

T-15.04.3: Underachievement in reading, maths or science, 2015

% од ученици на возраст од 15 год.

% of population aged 15

	Јазична писменост Reading	Математика Maths	Природни науки Science
	70.7	70.2	62.9

Извор: ПИСА

Source : PISA

T-15.05.1: Родов јаз во вработувањето

T-15.05.1: Gender employment gap

%

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Вкупно	18.2	20	21.3	20.9	19.0	18.8	19.0	20.8	19.4	21.2	21.9	21.4	Total

T-15.05.2: Неактивно население поради извршување обврски, по пол

T-15.05.2: Inactive population due to caring responsibilities by sex

% од неактивното население на возраст од 20 до 64

% of inactive population aged 20 to 64

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Вкупно	39.2	43	43.7	43.3	42.6	41.3	43.3	45.6	47.0	46.5	47.1	47.3	Total
мажи	4.8	3.3	2.4	2.8	3.5	4.0	2.6	4.1	4.0	4.3	5.8	6.7	male
жени	53.7	57.7	57.7	57.2	57.4	55.5	59.4	60.9	63.3	62.0	62.1	62.3	female

T-15.05.3: Учество на жени на високи раководни позиции

T-15.05.3: Positions held by women in senior management positions

%

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Борд на директори	16.9	23.6	21.1	21.7	23.0	19.7	19.7	Boards members
Извршни менаџери	32.4	35.4	28.8	29.5	30.4	27.9	26.2	Executive

T-15.06.1: Население со пристап барем до секундарен третман на отпадните води

T-15.06.1: Population connected to at least secondary wastewater treatment

%

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Вкупно	96.8	98.3	98.3	99.0	99.0	99.0	99.6	99.5	99.7	99.9	99.9	Total

T-15.06.2: Население што немаат санитарен јазол (када или туш, внатрешен тоалет)

T-15.06.2: Population having neither a bath, nor a shower, nor indoor flushing toilet in their household

%

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	6.8	5.8	6.6	3.6	3.4	2.0

T-15.06.3: Биохемиска потрошувачка на кислород во реките

T-15.06.3: Biochemical oxygen demand in rivers

mg O₂/litremg O₂/litre

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	5.9	7.5	5.1	2.8	3.5	3.8	3.5	3.4	3.8	3.1	3.5	3.6

T-15.07.1: Примарна потрошувачка на енергија

T-15.07.1: Primary energy consumption

MTOE

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
MTOE	3.0	2.9	2.7	2.8	3.0	2.9	2.7	2.7	2.6	2.5	2.7	MTOE
2005=100	106.5	103.9	96.4	98.6	105.8	102.1	94.5	92.0	89.8	88.6	92.9	2005=100

T-15.07.2: Енергетска продуктивност

T-15.07.2: Energy productivity

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
евра/kgoe	2.2	2.3	2.5	2.5	2.4	2.4	2.7	2.9	3.0	3.1	3.0	euro per kgoe
PPS /kgoe	5.1	5.6	6.1	6.2	5.8	6.2	6.9	7.6	8.1	8.3	8.1	in PPS per kgoe

T-15.07.3: Учество на обновливата енергија во бруто-финалната енергетска потрошувачка

T-15.07.3: Share of renewable energy in gross final energy consumption

%

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	15.0	15.6	17.2	16.5	16.4	18.1	18.5	19.6	19.5	18.0	19.7

15.08. Достоинствена работа и економски раст**15.08. Decent work and economic growth****T-15.08.1: Реален БДП, по жител****T-15.08.1: Real GDP, per capita**

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
2010 евра по жител	3 200	3 400	3 400	3 500	3 500	3 500	3 600	3 700	3 900	4 000	(2010 euro per capita)
% во однос на претходна година	6.3	5.3	-0.5	3.1	2.2	-0.6	2.8	3.5	3.7	2.7	% change on previous period

T-15.08.2: Инвестиции во основни средства**T-15.08.2: Gross fixed capital formation in GDP**

% од БДП											% of GDP	
2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
22.7	25.8	24.6	23.1	23.5	23.4	23.7	23.4	23.8	24.4	22.5	19.8	

T-15.08.3: Млади лица што не се вработени и кои не се вклучени во процесот на образование или обука**T-15.08.3: Young people neither in employment nor in education and training**

% на население на возраст од 15 до 29 години											% of population aged 15 to 29		
2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018		
Вкупно	38.0	35.9	32.8	31.8	31.6	32.1	31.3	31.9	32.5	31.3	31.1	29.8	Total

T-15.09.1: Трошоци за истражување и развој

T-15.09.1: Research and development expenditure

% од БДП											% of GDP
2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017 ¹⁾	
0.17	0.22	0.20	0.22	0.22	0.33	0.44	0.52	0.44	0.44	0.36	

¹⁾ Претходни податоци

¹⁾ Preliminary data

T-15.09.2: Стапка на вработеност во секторот на висока и средновисока преработувачка индустрија и во секторите на „knowledge-intensive“ услуги

T-15.09.2: Employment in high- and medium-high technology manufacturing sectors and knowledge-intensive service sectors

% од вкупно вработените									% of total employment
2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018		
27.8	28.2	27.0	27.6	28.7	29.7	30.0	30.6		

T-15.09.3: Учество на патничкиот и железничкиот сообраќај

T-15.09.3: Share of busses and trains in total passenger transport

% од вкупните копнени патнички км											% of total inland passenger-km	
2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017		
Вкупно	22.2	24.7	24.4	25.4	25.1	22.7	21.0	27.4	26.0	23.0	22.8	Total

T-15.10.1: БДП, според паритет на куповната моќ, по жител

T-15.10.1: Purchasing power adjusted GDP, per capita

%

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018 ¹⁾
(во ПКМ ЕУ = 28)	7 700	8 300	8 400	8 700	8 800	9 000	9 300	9 900	10 400	10 800	10 800	11 600 (in PPS _EU28)

¹⁾ Претходни податоци¹⁾ Preliminary data

T-15.10.2: Релативна медијална длабочина на сиромаштијата

T-15.10.2: Relative median at-risk-of-poverty gap

% оддалеченост од прагот на сиромаштија

% distance to poverty threshold

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	43.1	39.0	36.1	33.1	32.9	37.3

T-15.10.3: Дистрибуција на приходи

T-15.10.3: Income distribution

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
S80/S20 квинтилен сооднос на приходи	11.3	10.6	10.2	8.4	7.2	6.6	6.6	6.4
								Quintile share ratio S80/S20

T-15.11.1: Стапка на пренаселеност во домаќинствата

T-15.11.1: Overcrowding rate

% од население							% of population
2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
55.2	52.4	50.5	46.2	51.1	50.1	46.3	

T-15.11.2: Концентрација на пм-честички во воздухот

T-15.11.2: Exposure to air pollution by particulate matter

< 10µm, µg/m ³										
2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
81.1	78.9	85.6	67.6	99.3	85.0	80.1	74.9	75.1	67.1	64.0

T-15.11.3: Население што известило за појава на криминал, насилство или вандализам во своето опкружување

T-15.11.3: Population reporting occurrence of crime, violence or vandalism in their area

% од населението								% of population
2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
7.0	6.9	4.9	7.3	5.7	5.7	4.8	4.2	

T-15.12.1: Продуктивност на ресурсите и домашна материјална потрошувачка

T-15.12.1: Resource productivity and domestic material consumption

евро/кг									euro per kg
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
	0.38	0.36	0.37	0.39	0.40	0.42	0.44	0.45	

T-15.12.2: Генериран отпад со исклучок на минералниот отпад

T-15.12.2: Generation of waste excluding major mineral wastes

кг/жител						kg per capita,
	2008	2010	2012	2014	2016	
Вкупно	618	714	3 714	1 000	336	Total

T-15.12.3: Финална енергетска потрошувачка

T-15.12.3: Final energy consumption

											MTOE
2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
1.9	1.8	1.7	1.8	1.9	1.9	1.8	1.8	1.9	1.9	1.9	

T-15.13.1: Емисија на стакленички гасови

T-15.13.1: Greenhouse gas emissions

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
1990=100	150.81	111.60	73.21	90.35	104.16	119.07	83.39	70.18	1990=100

T-15.13.2: Интензитет на емисијата на стакленички гасови предизвикани од енергетската потрошувачка

T-15.13.2: Greenhouse gas emissions intensity of energy consumption

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
2000=100	80.2	82.2	85.3	82.6	84.3	87.3	83.8	81.6	2000=100

T-15.14.1: Квалитет на езерската вода за капење

T-15.14.1: Bathing water quality - lakes

	% од земени мостри												% of taken samples
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Физичко-хемиски неисправни	22.8	22.3	10.4	24.2	17.0	22.8	30.1	24.5	49.4	17.8	6.1	8.7	Physicochemically unsafe

T-15.15.1: Површина покриена со шуми

T-15.15.1: Forest area

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
% од вкупната површина на земјиштето	36.6	36.7	36.9	37.4	38.2	38.5	38.4	38.2	38.7	39.0	38.9	39.2	% of total land area

T-15.15.2: Биохемиска потрошувачка на кислород во реките

T-15.15.2: Biochemical oxygen demand in rivers

мгО ₂ /л													мгО ₂ /L
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
	5.9	7.5	5.1	2.8	3.5	3.8	3.5	3.4	3.8	3.1	3.5	3.6	

T-15.15.3: Концентрација на фосфати во реките

T-15.15.3: Phosphate in rivers

мг PO ₄ /л											мг PO ₄ / l
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
	0.239	0.235	0.253	0.159	0.191	0.222	0.265	0.297	0.256	0.322	

T-15.16.1: Стапка на насилна смрт

T-15.16.1: Death rate due to homicide

	број на 100 000 лица												number par 100 000 persons
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Вкупно	2.3	2.0	1.4	2.1	1.4	1.6	0.9	1.7	1.8	0.9	1.5	1.2	Total
мажи	1.8	1.6	1.0	1.5	1.1	1.3	0.6	1.3	1.5	0.6	1.1	0.8	male
жени	0.6	0.4	0.4	0.6	0.3	0.3	0.3	0.4	0.3	0.2	0.4	0.4	female

T-15.16.2: Индекс на перцепција на корупцијата

T-15.16.2: Corruption Perceptions Index

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
0 - висока корупција	43	44	45	42	37	35	37	0 (highly corrupt)
100 - без корупција								100 (very clean)

Извор: Транспаренси интернешенал

Source: Transparency International

T-15.16.3: Перцепција на независност на правниот систем

T-15.16.3: Perceived independence of the justice system

% на население	% of population			
	2016	2017	2018	2019
	35	22	35	30

Извор: Балкан барометар

Source: Balkan Barometer

15.17. Партнерство за остварување на целите

15.17. Partnership for the goals

T-15.17.1: Државен долг

T-15.17.1: General government debt

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%
Долг на општата влада, % од БДП	23.5	20.5	23.6	24.1	27.7	33.7	34.0	38.1	38.1	39.9	39.5	40.5	General government debt, % of GDP

Извор: Министерство за финансии

Source: Ministry of Finance

T-15.17.2: Учество на даноците за животната средина во вкупните даноци

T-15.17.2: Shares of environmental taxes in total tax revenues

	2014	2015	2016	%
	6.3	6.6	6.8	